

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1110483/1

בבית הדין הרבני האזורי באר שבע

לפני כבוד הדיינים:

הרב אליהו אריאל אדרי, הרב אבידן משה שפנייר, הרב אברהם צבי גאופטמן

המבקש: פלוני

הנדון: קביעת ייחוס כהונה במי שנשא גרושה

פסק דין

לפנינו בקשה לקביעת ייחוס כהונתו של המבקש.

רקע עובדתי

המבקש נישא בעבר פעמיים בנישואין אזרחיים והתגרש מנישואין אלו בבית הדין.

בשנת תשע"א נישא בשלישית כדמו"י לגרושה ונולדו לו ממנה בן ובת. הבן [...] יליד תשע"ב והבת [...] ילידת תשע"ד.

עניין כהונתו של המבקש עלה לראשונה בחתונתו השלישית. לדברי המבקש אביו פנה לאשתו ואמר לה שהוא כהן. אשת המבקש זומנה לדיון ואמרה שכהן היו דברי אבי הבעל (שורות 69-72 לפרו' מתאריך 19/01/17):

בחתונה הוא אמר לי: "יש לי סוד להגיד לך". אמרתי לו: "מה הסוד?" הוא אמר לי: "אח"כ אני אומר לך". ואחרי החופה הוא אמר ש[פלוני] כהן. אמרתי לו: "למה לא אמרת לי?" הוא אמר: "מה זה משנה כבר עברתם את המשוכה של הנישואין אנחנו לא בתקופת בית המקדש. אח"כ במקרה אחר הוא אמר שהוא לא אמר לי כלום בחתונה על הכהונה."

המבקש בן למשפחה שאינה שומרת מצוות ולא היה ידוע לו דבר על אודות כהונתו. כמו כן מעולם הוא ואביו לא נהגו מנהגי כהונה כלשהם. כיום הוא שומר מצוות וכמוהו אשתו.

בני הזוג פנו לדבריהם לרבם שאמר להם שאין צורך להתייחס לדברי האב, ולכן המשיכו לחיות יחד ואף נולדו להם בן ובת.

במהלך שנות הנישואין הלכה מערכת היחסים הזוגית והתדרדרה, מה שגרם לבני הזוג לחשוב שמא כהונת הבעל היא הגורם לכך שאין זיווגם עולה יפה. על רקע זה נעשתה הפניה לבית דיננו לשם בירור העניין.

התקיימו שלשה דיונים ובסופם. עלו הממצאים הבאים:

א. הורי הבעל נישאו בשנת תשכ"ז דרך הרבנות רמת גן. בכתובה ובתעודת הנישואין נכתב שאביו כהן.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. אבי אביו של המבקש התחתן בשנת תש"ב בתל אביב. מסדר הקידושין היה הרה"ג כתריאל פישל טכורש זצ"ל. בתעודת הנישואין נכתב כי שם הסב הוא [ש'] הכהן [...] ושם אביו [י'] הכהן [...].

ג. הסב נפטר בשנת תשס"ט ונקבר ב[...]. על המצבה נרשם שמו "[ש'] בן [י'] הכהן". אבי המבקש זומן לבית הדין וטען כי דבריו בעבר נאמרו על דרך בדיחותא. מעבר לזה סירב לשתף פעולה.

התקיימה שיחת טלפון עם אחי אבי המבקש, [...], שהצהיר כי ידוע לו שבבר המצווה שלו אביו נשא כפיים. כמו כן אביו אמר לו שהוא כהן. לו עצמו היה ברור שהוא כהן ולכן כשביקש להינשא לגרושה לא ניגש לרבנות לברר את מעמדו אלא נישא בנישואים קונסרבטיביים. עד כמה שנים לפני פטירתו פקד אביו-סבי המבקש לעתים את בית הכנסת האשכנזי היחידי במושבה והוחזק שם ככהן.

במושבה [...] שני בתי כנסת אשכנזים. בית הדין פנה לגבאי בתי הכנסת והללו לא זכרו את הסב.

עד כאן העובדות שהתבררו.

דיון ומסקנה

בני הזוג נפרדו לפני כחודשיים כשהבינו שיש לחוש לכך שהמבקש כהן ועד עצם היום הזה נותרו פרודים.

נבדקו נישואיה הראשונים של האשה. התברר כי מסדר הקידושין היה ראש ישיבה ידוע, המוכר לבית הדין. עדי הקידושין: האחד ראש ישיבה והשני ר"מ בישיבה, שניהם מוכרים לבית הדין כתלמידי חכמים מובהקים.

הוזמן גם תיק משרד הפנים של אבי המבקש ונראה כי נשללה אפשרות של אימוץ.

הורי המבקש נישאו בארץ ומאז חיים בארץ. לשניהם היו אלו נישואין ראשונים והם עודם נשואים עד עצם היום הזה.

המבקש ואשתו הבינו בעצמם כי המבקש מוחזק ככהן והדרך הנכונה היא להתגרש. כמו כן הודיעו כי יציגו הסכם גירושין ויתגרשו. המבקש מעדות אשכנז ובגט ייחוס כהונתו.

אכן יש לקבוע כי המבקש מוחזק ככהן והמסקנה אליה הגיעו הוא ואשתו הינה נכונה.

על פני הדברים הבן והבת הינם חללים ודאיים, ואין לומר "כשם שזינתה" וכו', שכן בני הזוג נשואים וסברו שהם מותרים זה לזו וחיו כאיש ואשה שנישאו כדמו"י.

ההורים כאפוטרופוסים של הילדים הונחו לפתוח תיק יוחסין מתאים והחלטה בנושא מעמד הילדים תינתן בתיק זה.

אחרית דבר

נוסיף עוד כי לצערנו תקלה חמורה קרתה למבקש ואשתו שנישאו כדמו"י לאחר שנרשמו כמקובל ולהוותם התברר כי הם אסורים זע"ז.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

המבקש טען כי כאשר פתח תיק נישואין התבקש על ידי הרבנות להביא עד שאינו כהן. כיון שהחל לשמור מצוות רק לאחרונה עשה זאת בנקל והביא עד שהעיד שמעולם לא נשא כפיו ולא עלה לתורה ראשון.

אין ביכולתנו לדון לכף חובה את הרבנות המקומית שאישרה את סידור החו"ק. המבקש סבר באמת ובתמים שאינו כהן ולכן היה מקום להסתפק בעד שהביא אתו.

על אף זאת, תקלה חמורה זו יכולה להימנע אם היה המבקש נדרש להביא אתו את כתובת הוריו או את תעודת הנישואין שלהם, כפי המקובל, בהם מצויין שאביו כהן.

יש להעביר החלטה זו לעיון הרבנים הראשיים הגר"י יוסף שליט"א והגר"ד לאו שליט"א.

כמו כן יש להעביר החלטה זו (בהשמטת פרטי הזיהוי של המבקש ומשפחתו) לעיון כל רושמי הנישואין.

פסק הדין מותר לפרסום לאחר השמטת פרטי הזיהוי של המבקש ומשפחתו.

ניתן ביום ד' בסיון התשע"ז (29/05/2017).

הרב אברהם צבי גאופטמן

הרב אבידן משה שפנייר

הרב אליהו אריאל אדרי